

Coses que passen mentrestant

Dilluns de la setmana passada cinc persones van ser apunyalades a Lleida al migdel carrer. Inicialment diferents mitjans apuntaven que el presumpte agressor era un home de 35 anys d'origen estranger, però l'endemà es va detenir un noi de 21 anys de nacionalitat espanyola que va confessar els fets, segons sembla motivats per actituds xenòfobes i racistes. Dimarts, la Taula del Tercer Sector va fer públic un comunicat en què mostrava la seva preocupació per l'anunci d'un nou retard en els pagaments que els ha de fer el govern català, i denunciava que els problemes de tresoreria de la Generalitat es resolguin a costa de les persones més vulnerables. En aquest cas, es tracta d'un impagament que afectarà les entitats més *grans* que treballen en l'àmbit de la discapacitat, la vellesa i la infància, col·lectius febles amb poca capacitat de mobilització social. Dimecres, al Parlament de Catalunya, els vots de CiU i ERC van fer que es rebutgés la proposta de resolució sobre la creació d'una comissió de seguiment dels acords adoptats durant el debat general en relació a l'increment de la pobresa i les desigualtats. L'endemà, dijous, la Creu Roja va presentar l'informe *Impacte de la crisi en la salut de les persones* de l'Observatori de la Vulnerabilitat, en què es conclou que la pobresa energètica ha incrementat un 50% en els últims 3 anys a Catalunya. Els resultats de l'estudi, fet a partir de les persones usuàries dels projectes de lluita con-

tra la pobresa de la Creu Roja, posen de manifest que el 91% dels enquestats han canviat els hàbits alimentaris d'ençà del començament de la crisi, el 61,8% pateixen pobresa energètica i el 19,2% fan menys de tres àpats diaris per motius econòmics.

El conjunt d'aquestes quatre notícies va ocupar poques planes de diaris, pocs minuts en els butlletins informatius, pocs torns de paraula en les tertúlies i poques piulades a Twitter. Malgrat l'escassa atenció mediàtica, es tracta de fets que són molt propers a la ciutadania i que, directament o indirectament, formen part de la seva vida quotidiana. En l'origen d'aquestes situacions hi trobem la discriminació, les desigualtats i la pobresa i, en definitiva, una realitat amb greus problemes de reconeixement i redistribució.

SARA MORENO

SOCIÒLOGA

CONSULTEU
MÉS ARTICLES A
www.ara.cat

La xenofòbia es construeix sobre una base ideològica que dona peu a comportaments discriminatoris emparats en diferències socials i físiques. Les pràctiques xenòfobes i racistes inclouen i exclouen les persones, atorgant-los un reconeixement més gran o més petit dels seus drets en un espai i un temps concrets. Des d'aquesta perspectiva, el context de crisi econòmica que viu Europa no es pot desvincular del fantasma de la xenofòbia que la travessa.

Al costat de la manca de reconeixement hi ha els problemes de redistribució, que influeixen en les condicions materials d'existència. Quan els recursos són escassos, la lluita per obtenir-los és més ferotge. Aquesta és la realitat que viuen moltes persones diàriament quan van a recollir aliments a una entitat del tercer sector, quan se'ls acaba

l'ajuda social que rebien o quan no saben d'on treure els diners per pagar el rebut de la llum a final de mes. Si en una societat creixen els problemes de reconeixement i redistribució, se'n ressent tota la ciutadania, tant si els viu en primera persona com si no. Són molts els que es pregunten quanta desigualtat pot suportar la democràcia. Però aquesta preocupació contrasta amb l'escassa atenció mediàtico-política que, en general, mereixen el que eufemísticament s'anomenen les notícies d'àmbit social. A diferència d'altres qüestions, no es fan tants esforços per explicar les circumstàncies de la qüestió social, ni s'interpreta constantment el discurs dels actors que en formen part.

Malgrat l'escàs interès que es dedica als problemes esmentats, la realitat és tossuda, i durant el *mentrestant* passen coses: hi ha qui perd la feina, hi ha qui en té però el discriminen, hi ha qui no pot pagar les excursions del seu fill, hi ha qui s'empassa l'orgull per anar al Banc dels Aliments, hi ha qui es queda sense casa i hi ha un llarg etcètera que molts viuen i pocs veuen. Al mirall només s'hi miren aquells que estan convençuts que hi veuran reflectides coses que els agraden. Una societat es mira al mirall quan està orgullosa del que hi veu. La nostra no ho pot fer i potser per això les notícies de la *qüestió social* passen desapercebudes. Una societat amb discriminació, desigualtat i pobresa que es mira al mirall i està orgullosa del que hi veu corre el risc de descobrir que, com explica el conte de Hans Christian Andersen, el rei va nu.

La setmana passada es van donar quatre notícies que tenen en el seu origen la discriminació, les desigualtats i la pobresa

ANTHONY GARNER

Malgrat l'escassa atenció que es dedica a aquests problemes, hi ha qui perd la feina, qui ha d'anar al Banc dels Aliments, etc.

Toni Catany, un any després

❖ D'aquí quinze dies es complirà un any de la mort del fotògraf Toni Catany, un dels artistes més rellevants que ha donat Mallorca (i, per tant, la cultura catalana) en els últims cinquanta anys. M'agradaria parlar més sovint amb orgull del meu poble, que també era el de Catany, però aquesta vegada hi ha motius per fer-ho: qualsevol persona que estimi l'art i la bellesa té una cita a Lluçmajor des d'ahir fins al 29 de gener, que són les dates que delimiten els tres mesos durant els quals es podrà visitar la magnífica exposició pòstuma de Catany, *Altars profans*, al claustre renaixentista de Sant Bonaventura. Després d'haver estat exhibida a Brussel·les i a Barcelona, aquesta mostra ens posa al davant d'un artista excepcional en el punt més àlgid, madur i refinat de la seva capacitat creadora: trenta-dues fotografies, fetes entre el 2009 i el 2013, que combi-

nen les natures mortes amb els altars profans que donen títol a l'exposició, i que a Catany, investigador incansable del seu art, li havien servit per aprofundir en noves tècniques (tiratges al carbó platí pal·ladi, amb resultats enlluernadors) i en les seves geografies més estimades: l'Índia, el Marroc, Veneçuela, i, per descomptat, Barcelona i Mallorca. I, en particular, el seu Lluçmajor natal.

❖ Al mes de juliol es va constituir la Fundació Toni Catany, que és l'entitat que, juntament amb l'Ajuntament de Lluçmajor, ha organitzat tota una tardor d'actes entorn de l'artista al poble on va néixer i créixer, i del qual mai es va desvincular. Ben al contrari, Ca-

SEBASTIÀ ALZAMORA

ESCRITOR

Viurem tota una tardor d'actes entorn del fotògraf Toni Catany i de Lluçmajor

tany va morir sense poder veure realitzat el seu somni: un centre internacional de fotografia que acollís tot el seu llegat artístic, d'un valor incalculable, i que ell va decidir que tingués la seu a Lluçmajor, malgrat les ofertes que tenia de ciutats com Barcelona, Madrid o París. Un seguit de torpeses polítiques i institucionals van fer impossible que aquest somni s'acomplís amb la deguda diligència, però la recentment creada Fundació (que compta amb patrons com el poeta Miquel Bezares, el dissenyador i marmessor Antoni Garau, la cantant Maria del Mar Bonet i l'estudiós Alain D'Hooghe) té com a principal objectiu dur a bon port aquest projecte, que no cal dir que seria un excel·lent pol de

turisme cultural per a Mallorca i Lluçmajor, capaç d'atreure visitants d'arreu del món.

❖ De moment, la Fundació Toni Catany està fent unes admirables primeres passes (amb l'exposició *Altars profans*, però també amb el pregó d'Antoni Garau dedicat a l'artista, i aviat amb una conferència d'Alain D'Hooghe i la presentació d'un nou llibre de poemes de Miquel Bezares, *Ocells obscurs de mi*, dedicat també a Catany), i no dubtem que sabran continuar-les fins a la plena realització del projecte del Centre de Fotografia Internacional Toni Catany. L'artista i la seva obra (tots dos plens de generositat, humilitat, bellesa i grandesa) ho mereixen. I nosaltres no podem desaproveitar aquesta oportunitat de deixar-nos il·luminar pel seu llegat imprescindible. Gràcies, Toni Catany.